

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A debreczeni pótválasztás.

— Ujabb részletek. —

Debreczen város közönsége a tegnapi nap folyamán is a csütörtöki pótválasztás eseményei és izgalmainak hatása alatt állott.

A történeteket városszerte pertraktálták. Ahol s amerre fordult az ember, egyébről sem folyt a szó, csak a választás után bekövetkezett s eredményében épp oly szomorú, mint amilyen kínos zavargásról. Mindenki egyformán pálczát tört azok felett, akik a botránnyos eseménnyel felzavarták Debreczen város közönségének nyugalma s akik dicsőséget kovácsoltak abból, hogy becsületes polgárok keserves munkával és fáradozással szerzett vagyonát törjék, zuzzák, rombolják.

Alább találunk egy névsort, az elfogott zavargók névsorát,

amely világot vet az egész eseményre. Obskurus elemek insc niálták az egész harcot, melyért sok ártatlan embernek a vére ömlött s az egész város nyugalma veszett el.

Hogy mennyire elveszett, bizonyítja a tegnapi nap. Ahogy alkonyodni kezdett, védekezni próbált mindenki az újabb zavargás vagy tüntetésekkel bekövetkező rombolás ellen. A kereskedők üzleteik rollóit lehúzták, üvegtábláikat deszkával leszegeztették, a kirakataik elé helyezett lámpákat leszedték.

Félt mindenki. A háborgó tömeg zavargása és rombolási kedve így kihozta nyugalmaiból Debreczen békés polgárságát. — Tüntetésről beszéltek, attól tar-

tottak, szerencsére azonban az aggodalom most már hiábavaló volt. Csendes volt az egész város és este 9 óra után lelket is alig lehetett látni az utcákon.

A csütörtöki zavargással összefüggő újabb eseményekről különben az alábbi tudósítás keretében számolunk be:

Az elfogott zavargók.

Csütörtök éjjel, mikor a zavargás a legveszedelmesebb mérveket öltötte, a zavargók törtek, zuztak, romboltak, a rendőrség számos tüntetőt fogott el.

Ezeket a városháza nagy kapualja alá hordták s ott őrizték őket éjjel tizenkét óráig, azután szuronyos katonák és rendőrök kordona között kisebb csoportokban kísérték őket a rendőri központra.

Nem valami kellemes éjszakájuk volt. A rendőrség szűk börtönei éppen telve voltak s a zavargók künn rekedtek a fo-

Mesék.

A könyv.

Két árnyék találkozik a tulvilágon. Elmondják egymásnak életük történetét.

Az egyik szól:

— Én jótévő voltam.

A másik:

— Én is.

Hangzik a kérdés:

— És mi volt a legnagyobb jótéteményed?

— Hallgass meg.

Az árnyék rákezdte:

— Bejártam a világot. Jártam északon rengeteg hómezőkön, jártam délen perzselő nap hevében. Jártam istentől elhagyott kopár vidékeken, jártam tájakon, melyeket az isten bőséggel áldott meg. És bármerre jártam, mindenütt azt láttam: az emberek panaszkodnak, jajgatnak, sirnak. Láttam, hogy az emberiség egy nagy ellensége van: a köny. Tudós voltam; kutattam a nagy természet titkait. És hogy fölismertem az általános ellenséget, elhatároztam, hogy megszabadítom tőle az emberiséget. Kerestem egy bűvös szert, mely a könyvet a világból kiirtja.

— És?

— Megtaláltam.

Mit tettél hát?

— Megirtam ennek a bűvösnek a titkát egy könyvbe s azt hagytam örökségül az emberiségnek. Ez volt az én jótéteményem.

A másik szellem arca földerült.

— Hát te mit tettél?

A szellem jóságosan válaszolt:

Te is hallgass meg:

És rákezdte:

— Én is bejártam a világot. Jártam északon, jártam délen és láttam boldogtalant eleget. Láttam arát, aki mellől a völégényt a vérpadra húrczolták. Láttam anyát, ki gyermekére öltvén ifjúságát, szépségét, boldogságát, azt érte meg, hogy a gyermek a nyílt utcán megbotozta. — Láttam hőst, aki diadalmasan vonult haza a csatából és az volt a hála, hogy utzagyererek gunydalokat énekeltek róla s a vénasszonyok leköpték. De láttam mind-ezeknél egy boldogtalanabb tesemtést, sirni szeretett volna, de nem tudott.

— Nos, mit tettél?

A szellem ragyogó ábrázattal felelt:

— Én fogtam és elégettem a könyvedet.

Az ólom.

Az is lehetne a czime: mese a jövőből. Talán jobb is volna. De hát nem a czim teszi.

Az ólomnak volt két gyermeke: a betű és a puska golyó. Hogy kissé felcseperedtek, így szólt hozzájuk az apa:

— Fiaim, menjetek világgá, igyekezzetek, hogy ember váljék belőletek. Majd meglátom, ki mivel nagyobb, ki hoz több dicsőséget nevünkre. A ki nagyobb, az lesz az én kedvesebb gyermekem.

A gyermekek világgá mentek. Száz év múlva hazatértek.

Kérde az ólom a puska golyót:

— Édes fiam mit tettél?

A golyó katonásan felelt:

— Rettegett hatalom lettem. Aki elém került s meg nem adta magát, azt keresztüljártam. Nemzeteket öltem halomra.

Az öreg látva fia gyilkos tekintetét, félve és szomorúan bölintott:

— Szép, szép...

Aztán megkérdezte a betűt:

— Hát te mit miveltél?

A betű arczán csodálatos fény ömlött el:

— Apám, én nem dicsekedhetem véres diadalokkal. Az én elemem a béke volt. Mint a nap, világossággal árasztottam el a világot. Én nem gyilkoltam nemzeteket, én ellenkezőleg: haldokló népeket támasztottam föl.

lyosókon és a rendőri épület kapuja alatt. Az éjjelt ott töltötték.

Eddig a következőket hallgatták ki közülök.

Nagy Mihály 19 éves bádgos tanuló.
Csatári Lajos 25 éves napszámos.
Nagy Andor 17 éves kereskedő tanoncz
Sallai Kálmán 18 " " "
Molnár Márton 22 éves hetes.
Bogyó János 29 éves kéményseprő.
Seres Kálmán 28 éves cipészsegéd.
Szentpéteri József 17 éves ácsstanoncz.
Molnár Sándor 19 éves napszámos.
Szécsi Gábor 15 éves ácsstanoncz.
Szemán János 19 éves szabósegéd.
Márkus János 19 " " "
Sarkai Gyula 39 éves napszámos.
Kecskés István 19 éves cipészsegéd.
Csengeri József 18 " " "
Kis Szilveszter 20 " " "
Kis István 17 éves szabósegéd.
Kemezei Lajos kárpitossegéd.
Szilágyi Sándor cipész.
Dinnyes Imre napszámos.
Tóth Gábor cipész.
Tóthfalusi Antal cipész.
Körműves Károly hetes.

Azok, kiknek kihallgatására még csak a mai nap kerül sor, a következők:

Kovács József
Kovács László
Bör Sándor
Ujlaki Sándor
Jakabcsk József
Varga Kálmán
Movács Mihály
Kiss Kálmán
Váradai Elek
Kálmán József
Murvai Géza.

A meggyanusított ifjuság.

A fentiekből tisztán kiolvashatja a közönség, hogy milyen részről történt az eredményében izgalmas és véres zavargás.

Mindennek dacára akadtak, akik a szomorú dolog odiumát az ifjuságra akarták hárítani. Hogy mennyire alaptalan volt az, bizonyosságot tesz róla az alábbi

Az ólom zivér csodálatos melegség fogta el, de nem mert szólni, nehogy a golyó neheztelését vonja magára. Tette-tett nyugalommal szólott:

— Ez is szép. Fiaim, egyikőtöket sem akarom megbántani, nem döntöm el, ki végzett nagyobb. Mondok valamit. Menjetez világgá újra s néhány száz év múlva térjetez vissza. Akkor majd döntök.

A két testvér újra elment.

Évszázadok múlva megjött a betű.

Az öreg a szívéhez szoritotta.

— Isten hozott.

A betű alázatosan kezet csókolt neki.

— Hol van testvéred?

A betű hallgatott.

Az ólom újra kérdezte:

— Hol van testvéred?

A betű lesütötte szemét és hallgatott.

Az apa rosszat sejtett:

— Mit tettél fia?

— A lehető legnagyobbat miveltem apám.

Az öreg leste a szót

A betű kimondotta:

— Megölöm a testvéretem...

Az apa arca földerült. Megsimogatta a betű fejét és elérzékenyedve szólott:

— Te vagy az én kedves fiam...

nyilatkozat is. A nyilatkozat különben a következő:

A jogakadémia ifjuságának nyilatkozata.

Nyilatkozat.

Vonatkozással a tegnap esti zavargásokra, tüntetésekre és ablakbeverésekre, minthogy tudomásomra jutott, hogy mindezeket, mint vádakhozak fel a városban a kollegiumi ifjuság ellen: ezennel kijelentem, hogy azokban a vezetésem alatt álló jogakadémiai ifjuság, mint testület részt nem vett, egyáltalában az összes tüntetésekre vonatkozólag előzetesen semmiféle gyűlést nem tartott, ennek a dolognak értelmi szerzője nem volt és ha egyesek a választási mozgalmakban, tüntetésekből részt vettek és azokban szerepeltek: az nem a jogakadémiai polgárságnak, mint testületnek határozatából történt és mindezekért sem a jogakadémia polgársága, sem annak nevében én, mint elnök a felelősséget el nem vállaljuk és minden veánk vonatkozó vádat és gyanúsítást visszautasítunk.

Debreczen, 1901. október 18.

Ifj. Rácz Lajos,

a Jogh. segítő Egyesület elnöke.

A jogász ifjuság elnöke lemondott.

Vettük ifj. Rácz Lajosnak, a Joghallgatók Segítő Egyesülete elnökének a tegnapi botrányos tüntetésekre vonatkozó nyilatkozatát, melyet lapunk más helyén közlünk és kézhez kaptuk azt a lemondó levelet is, melyet az egyesület közgyűléséhez intézett s melyben lemondásának főokául éppen a hét folyamán történt tüntetésekből kifolyólag előállott helyzetet hozza fel és a maga elvi álláspontjával össze gyezhetőnek nem tartja, hogy az elnöki tisztet továbbra is viselje. A levelet egész terjedelmében közöljük:

Tisztelt közgyűlés!

Tisztelettel bejelentem, hogy a Joghallgatók Segítő Egyesülete elnöki állásáról ezennel visszavonhatóan lemondok. Okaim egyéb kellemetlenségektől teljesen eltekintve a következők:

Városszerte azt beszélik, kávéházakban, társaságokban uton-utfelel azt tárgyalják, hogy a tegnapi botrányos tüntetésekből, ablakbeverésekből a kollegiumi ifjuságnak is része volt, sőt mindez azért következett be, mert a kollegiumi ifjuság már napokkal ezelőtt tüntetéseket rendezett körmenetet tartott zászlók alatt, melyekhez aztán a foglalkozás nélküliek egész tömege inas-népség és utczi csöcselék csatlakozott, az így összegyűlt tömeg előtt pedig az ifjuság szónokai nylt utcán beszédeket tartottak.

Erre vonatkozólag egy, a lapokhoz beküldött nyilatkozatban már igyekeztem a kollegiumi ifjuságnak azt a részét, mely mintegy vezetésem alatt állott, a jogakadémiai polgárságot, megvédelmezni. Ezt azonban csak annak a kijelentésével tettem, hogy a jogakadémiai ifjuság, mint testület semminemű tüntetésben részt nem vett, erre vonatkozólag előzetesen semmiféle megállapodást nem csinált, gyűlést nem tartott s ha voltak is egyesek, kik a tüntetésekből részt vettek és ott az ifjuság

nevében szerepeltek, azt nem az ifjuság határozatából és beleegyezésével tették.

Az én elvem az: legyen az ifjuság önérvényes, bátor, szókimondó s mikor arról van szó, hogy hazafiasságáról, erős nemzeti érzületéről és honfiai lelkesedéséről telt tanu bizonyosságot: álljon nyíltan a sorompóba! De elrem az is, hogy az ifjuságnak a politikától, bármelyik párt mellett való állásfoglalástól, a napi politikai tüntetésekre való beavatkozástól és ott vitéz szerepvétéstől tartózkodnia kell!

A debreczeni főiskola ifjusága ezt tavaly egész komolysággal átértette és kimondotta akkor, mikor elítélvén a pesti ifjuság egyrészenek néppárti színezetű mozgalmait, az ország közönsége előtt fényes dicsőretet vívott ki magának. Ezzel elentében most az történt, — mert ez tény, amit letagadni nem lehet, — hogy a kollegiumi ifjuságnak, sőt a jogászságnak is egyrésze a hét folyamán történt tüntetésekből a hazafiasságnak, a szabadságszeretnek ürügye alatt, az ifjuság nevében jogtalanul intézkedő vezetése mellett beavatkozott a politikába.

Mivel az ifjuságnak említett egyrésze a történeteket helyesli, én pedig elveimmel ellenkezőleg — aki a komoly törekvést és munkás hazaszeretetet tüztem programomul, — vezető szerepet nem vihetek: elnöki állásomról lemondok.

Az Egyesületnek sikeres működést és virágzást kívánva, maradtam

Debreczen, 1901 okt. 18.

tisztelettel

ifj. Rácz Lajos.

Szociálisták a polgármesternél.

Az újjas-ervezett szociáldemokrata párt debreczeni szervezetének küldöttsége jelent meg tegnap délelőtt Simonffy Imre kir. tan. polgármester előtt.

A küldöttség egyetlen célja volt, hogy ama elterjedt gyanúsításokkal szemben, miatha a tegnapelőtti véres zavargásban a szociálistáknak is részük lenne, igazolással éljenek. A szociálista küldöttek szónoka kijelentette, hogy ők nem szokták keresni a hivatalos körök kegyeit s nem az, tisztán az igazságérzet vezette őket a polgármester elé. Nemesakhogy részük nem volt a botrányos lázongás inscenizálásában, mások vagyonaik minden igaz ok és alap nélkül való rongálásában, de sőt teljesen távol állanak attól s maguk is a legnagyobb megbotránykozással ítélk el a történeteket.

A küldöttség szónoka ezután kijelentette azt is, hogy a vasárnapra meghirdetett és hatóságilag is engedélyezett szociálista népgyűlést most már csak azért sem fogják megtartani, nehogy bárki is összefüggésbe hozza a csütörtök esti zavargással.

A szociálista küldöttség eme kijelentéseit szívesen vette tudomásul a polgármester.

A sebesültek.

Az izgalmas éjszakán nem igen lehetett megállapítani, hogy a zavargás során hány és milyen természetű sérülés fordult elő, de aligha fogják tudni teljes számban ezután is.

Uri ember, ha az ostromok perceiben sérülést kapott, resteli és eltagadja a dolgot; szegény ember sem dicsekszik vele, az

is titkolva szenved a sérülést, mert attól tart, hogy ha előhozakodik vele, még a zavargók listájába kerül s a sérülésre ráadásul a szabadságvesztést is megkezezhetheti.

Mindennek daczára a már regisztráltakon kívül újabb és újabb sérülési esetek pattannak ki. Így például a megsérültek között volt Balázs Antal városi írnok is, akit egy huszár sebesített meg a kardjával. A szegény ember önhibáján kívül szorult a tömeg közé, amelyet visszazoritani igyekeztek a huszárok. Az egyik huszár kardjával éppen feléje csapott, s a kard áthasította kalapját, a feje bőrét s az ütés pillanatában védőleg felemelt kezeit. Nyomban vér öntötte el s most lakásán ápolják.

Nagy Sándor napszámos is a fején sebesült meg. Maga erejéből ment ki a kórházba, ahol bevarrták sebeit s azután hazament s most otthon gyógykezelési magát.

Zuber főorvosról, akit vacsoraközben halántékon talált az ablakon berepült kődarab, tegnap városszerte sggasztó hírek keltek szárnyra. A valóság azonban az, hogy a főorvos, daczára súlyos sérülésének, már jobban érzi magát.

A kit a vasut elgázolt.

Annál szomorubb és aggasztóbb annak a szegény leánynak: Pottermann Teréznek az állapota, akit a vasut gázolt el.

Tegnap mikor erről a szomorú eseményről beszámoltunk, a helyi vasutársaságtól annak kijelentésére kértünk fel, hogy a leányt nem a vonat gázolta el, mert a vasut közlekedést már délután négy órakor beszüntették. Csak hogy ez a dementi nem állhat meg. Nem pedig azért, mert a vasut közlekedést délután négy órakor nem szüntették be, 2-szor pedig, mert a szegény leányt tényleg a vasut gázolta el.

Nemcsak állítunk, de bizonyítunk is. Bizonyíthatnánk ugyan egész csomó szentanyuval, de ezuttal bizonyítunk a legilletékesebb egyénnek, magának a szerencsétlennül járt leánynak a vallomásával.

Pottermann Teréz ugyanis tegnap végre eszméltre tért s akkor elmondta, miképen történt az eset. E szerint a zavargás idejében a vasúthoz akart kimenni, de a nagy tömegben nem tudott keresztül jutni. Éppen a postapület elől indult a kis vonat s hirtelen elhatározta, hogy azon teszi meg az utat az állomáshoz. Utat tört magának s a már elindult kis vonatra felkapaszkodott. Az óriási tologásban azonban letaszították a kis vonat lécsőjéről s lába akkor került a kerék alá. Hogy azután mi történt vele, nem tudja. Elvesztette az eszméletét.

Megható jelenet volt, mikor a különben szép leány eszméletét visszanyerte. Fájdalmasan kiáltott fel:

— Istenem! Hol a lábom?

Szegénynek térde felett amputálták a lábát. Mikor ezt megtudta zokogni kezdett s ezzel csak megnehezítette állapotát. Ugylehet azonban, hogy

Pottermann Teréz nem heveri ki szerencsétlenségét, mert a tömegtől is megtaposott leány belső sérüléseket is szenvedett.

A mandátum átadása.

Mikor Dobiacki Sándornak a mandátumot dr. Tüdös János választási elnök átadta, az elnök üdvözlő beszédére Dobiacki az alábbi rövid s Debreczen közönségét pártkülönbség nélkül érdeklő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt Elnök ur!

Tisztelt Polgártársak!

Remegve állok itt s remegve vezetem át azt a mandátumot, melyet polgártársaim megtisztelő bizalma reám ruházott. Remegve azért, mert nem tudom előre, hogy képes leszek-e vas szorgalmammal és kitaró munkásságommal is a reám hármló súlyos terheknek megfelelni.

Nem kerestem ezt a kiüntetést. Munkás ember voltam, olyan munkás, ki egész életén át a munkában találta gyönyörűségét. Hiszem, hogy ezen munkásságom szerzte meg nekem azt a bizalmat is, amelylyel módot nyújtottak nekem ahhoz, hogy további munkásságomat hazám, de különösen most már szűkebb hazám, Debreczen boldogulására, annak felvirágoztatására fordítsam. Szívem egész hevével rajta leszek, hogy a most megnyíló cikluson reánk várakozó nagy közgazdasági kérdésekben munkásságomat, tudásomat Debreczen javára fordítsam. Hogy pedig ez sikerüljön, szükségem van polgártársaimra, kik velem vállvetve előmozdítják működésemet.

Azért kérem Debreczen polgárságát, hogy ebben a küzdelemben további bizalmukkal támogassanak, mert jegyezzék meg jól, hogy frázisokkal nem, de csakis munkával lehet hazánk és Debreczen boldogulását, felvirágoztatását és adja Isten nagyságát is elérni. Még néhány szavam van az ellenzék tisztelt jelenlévő tagjaihoz. Mondják meg elvtár aiknak, hogy bennem habá nem egy olvet vallva, mindenkor megtalálják azt a férfit, aki bármely szükségükben szolgálatukra lehet, ügyüket mindekor szívvvel, lélektel támogatni fogom. Köszöntsék őket nevemben s adják át nekik is legszívélyesebb üdvözlömetet.

A tegnapi nap.

Tegnap városszerte elterjedt a hír, hogy estére a zavargás ismétlődni fog. Ez a hír aggodással töltötte el a főtér lakosait és kereskedőit. Mikor alkonyodni kezdett, egyik a másik után szege tette be deszkával drága üvegtábláját s huzatta le üzlete vasrolóját.

A rémhir óvintézkedéseket is provokált. A Vilmos-huszárok Leonha di ezredes vezetése alatt vonultak be a városháza udvarára s a megyeházánál egy század gyalogos volt készenlétben.

A főtéren, ahol az összetört gázlámpák miatt meglehetősen sötétség volt, nagy tömeg hullámzott, de már este kilencz órára egészen eloszlott. Tizenegy órakor a katonaság is visszavonult a kaszárnyákba s egész éjjel csendes volt a város.

Jelentés a belügyminiszternek.

A csütörtöki választást követő zavargásokról a lapokból tudomást szerzett Széll Kálmán miniszterelnök is, a ki a tegnapi nap folyamán táviratban kért jelentést Simonffy Imre kir. tan. polgármestertől.

A polgármester azonnal és igen hosszú táviratban tett jelentést az eseményekről Széll Kálmánnak, mint belügyminiszternek.

VIDÉK.

Öngyilkos költőnő. A nőt több gyöngédséggel ruházta fel a természet, mint a férfit. Amit ez talán még mosolyogva képes elviselni, azt amaz nem bírja ki. Az egyik tulteszi magát óriási szenvedéseken, megtörik, de nem adja fel a küzdelmet a sorssal, — azt elhervasztja egy gyöngeszellőfuvás. Hát még akit költői lelkülettel ruházott fel az égi hatalom! Az fogékonyabb a fájdalom iránt, érzékenyebb mindenki másnál, mert pusztán egy tekintet is képes megzavarni lelki egyensúlyát. Most pedig vegyük még hozzá, hogy költői lélek egy nőben, — gyöngé, törékeny lányban — vet lángot s mindjárt nem lehet csudálkozni a katasztrófán. A bács megyei Kerekegyháza-ról írják ugyanis, hogy Schultéthy Vilma, egy uri család fiatal sarja, akinek nevével sűrűn találkoztunk vidéki lapok hasábjain csinos versek alatt, — öngyilkos lett. A halálban is erős akart lenni, épp úgy, mint verseiben is az erőt akarta kifejezni, revolverével szíven lötte magát és szörnyet halt. Családja még csak nem is sejtí, hogy mi üzte halálba. De hát ki tudna elemeire bontolni egy szubtilis finomságu lelket, a mely nem a földön keresi a boldogulást, mikor már elvesztette az élettel folytatott játékot.

Nő a közigazgatásban. A megüresedett csabai írnoki állásra — mint egy ottani ujságban olvassuk — igen érdekes pályázat érkezett be. Huszka Emma szentesi kisasszony is beküldte kérvényét, melyben elmondja, hogy gépirásból vizsgázott és megválasztása esetén elhozza magával saját írógépjét. Kár, hogy a kisasszony nem mellékelte fényképét is a kérvényhez, hogy megtekinthették volna a képviselő testület tagjai.

SZÍNHÁZ.

Bercsényi Béla ravatala a Nemzeti Színházban. (Fővárosi tudósítónktól.) Bercsényi Béla ravatalát ma délelőtt tíz órakor elzárták a közönség elől. A korporsót, a melyet eddig tizenkét koszoru borít, zártkocsin átvitték a Nemzeti Színház udvarába. A színház kapualját s udvarát végig fekete gyászlepel borítja. A ravatal az udvar közepén áll, két sor kandeláber övezi s az udvar négy sarkában egy-egy áldozati láng lobog. Koszorut küldött: Irma — Bélának. Közeli vizontlátásra — Ismeretlen. Fővárosi szeretett bérma apjának — Károly. Édes jó Béla bátyámnak — Baisi és Bocika. Bárány Splényi és neje. — Bakos Jánosné. Rákosi Szidi. Édes apámnak — Teréz. Gróf Zichy Géza. Hü szolgálója — Józsi. A temetés délután három órakor lesz.

Danicoffek. Régen nagyon régen láttuk Dumasnak ezt a hírneves színművét színpadunkon, úgy hogy annak tegnap esti felelevenítése mondhatni premiére számba

ment. A színmű ugyan erősen hajlik a romantizmus felé s például annak főalakja hihetetlenül nemes jellem, de talán éppen ez nyerte meg a közönség nagy részének tetszését s tapsoltak lelkesen Ossipnak az önfeláldozó kocsisnak, aki saját életét, boldogságát kész feláldozni uráért és azért a nőért, kit ura szeret. E szerepet Komjáthy játszotta nagysikerrel. A drámai hatás legyszerűbb, legkeresetlenebb eszközeit használta az Ossip alakjának, jellemének megrajzolására és éppen ebben rejlet elért nagy sikerének titka. Mellette Komjáthy, a bosszuvágyó, büszke orosz hercegő, kitűnő személyesítője, továbbá Breznay Anna, mint Danieff grófnő, Fáy Flóra és Odry Arpád azok, kiket feltétlen dicséret illet a jó előadásért. Külön megemlékezünk Tanay Frigyesről, ki Talde Rogert, a színmű talán egyetlen igazi Dumas alakját játszotta el pompásan érvényre juttatva mindazon szellemes magán- és párbeszédet, melyeknek Dumas Sándor oly utólrhetlen nagy mestere. A közönség nem valami nagy számban gyűlt be a színházba, tartván az előző esti utcái zavargások megismétlődésétől, de akik eljöttek, azok egy jó előadás emlékével hagyták el a színházat.

(—i.)

Erzsébet főhercegnő regénye.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, október 18.

A császárváros beavatott körei érdekes dolgokat beszélnek Erzsébet királyi hercegnő szerelmi regényéről, mely, mint tudvalevő dolog, most a királyi nagypapa engedékenysége és unokája iránt táplált nagy szeretete folytán boldog házasságban fog befejezést nyerni.

A kis főhercegnőnek már két kérése volt és pedig az első Ulrich württembergi herceg, a másik pedig Don Carlosnak, a spanyol trónkövetelőnek fia, Don Jaime Bourbon herceg. Erzsébet kir. hercegnő azonban mindkét kérést szépen kikoszorúzta s aztán félretéve minden udvari és egyéb etikettet levelet irt mostani jegyesének, Windischgrätz Ottó hercegnek, kifejezvéen abbeli óhaját, hogy szeretne vele beszélni.

A herceg válasz helyett azt tette, amit különös helyzetében tenni korrekt volt. Átadta ugyanis a kis főhercegnő levelét a főudvarmesternőjének, Couden hove grófnának.

A dolognak következménye egyelőre az lett, hogy a herceget eltávolították az udvar köréből azért, hogy áthelyezték Willachba.

Erzsébet főhercegnő azonban nem mondott le szerelméről, hanem a legfelsőbb fórumhoz a királyhoz, a nagy papához fordult első szavával.

A jóságos öreg uralkodó szíve hajlott unokája kérésére és most a két fiatal lélek boldogságának misem áll többé útjába.

Érdekes, hogy Lónyay Stefánia grófnő már kezdetől fogva helyeselte leánya választását. Így a többek között

egy alkalommal a következő szavakat intézte hozzá:

— Én tudom — mondotta, hogy mi az, ha valakit férjhez adnak és nem a maga jószántából megy férjhez. Ne tégy úgy, mintahogy egykor én tettem, hanem légy boldog a saját választásod szerint.

UJDONSÁGOK.

* **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. egyház presbyteriuma az október hó 13-án el nem intézett ügyek tárgyalása végett f. október hó 20-án vasárnap d. e. 10 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30 §-a értelmében „a jelenlevők többsége határoz.” — Az elnökség.

* **Seniori székfoglaló.** Ma reggel 9 órakor tartja Papp Lajos végzett theológus, ez idei főiskolai senior a szokásos székfoglalót a főiskolai díszteremben. Az ünnepség 10 órakor veszi kezdetét és így a hallgatókra 10-től 12-ig tartandó órák elmaradnak.

* **Megegyel bizottsági tagok választása.** Balmaz-Ujvároson tegnapelőtt történt meg a megyei bizottsági tagok választása. Nagy többséggel választották meg megyei bizottsági taggá Kaszás főjegyzőt és Gaal József állomásfőnököt.

* **Rendkívül közgyűlést** tart a Polgári Kerékpáros Egyesület ma szombat este 8 és fél órakor a saját helyiségében, a mely tekintet nélkül a megjelenők számára, határozni fog az első, de határozatképessé nem vált közgyűlés napirendjére tűzött tárgyakra nézve és tisztelettel hívja fel erre a t. tag urak szíves figyelmét az elnökség.

* **Névtelen levél.** Tegnap délután névtelen levél érkezett a kir. törvényszéki hivatal címére, melyben „több névtelen” aláírással arról értesítették a törvényszék elnökét, hogy az éj folyamán a törvényszéki palotát megfoglalják ostromolni. Szűcs Miklós törvényszéki elnök Bródy Henrik iroda igazgatót bizta meg, hogy a névtelen fenyegetésről értesítse Végh Gyula h. főkapitányt, a ki a törvényszéki épület körül megfelelő számú rendőrt helyezett el.

* **Az ifjuság új elnöke.** Lapunk más helyén közöljük, hogy a jogászi ifjuság elnöke ifju Rác Lajos lemondott az elnökségről. Az ifjuság új elnökül Fráter Ernő 3 éves joghallgatót, az ifjuság ismert és kedvelt tagját emlegeti. A közgyűlés, amelyen a választás ügyében döntenek, hétfőn lesz.

* **Államvasuti hivatalnokok humora.** Egyik államvasuti hivatalnok, a ki sópáncok a fölött, hogy a fizetésemelések még mindig késnek és nem igen bizik az ezen irányban megindított mozgalom eredményében, most a következőkben kelt az államvasutak legfőbb intézőségének védelmére (?), többek között ezeket írván: Sietek Önt értesíteni, hogy a vasuti tisztviselők iránt a saját ministeriuma sokkal előzékenyebb és liberálisabb volt és a várt fizetésjavítást, legalább parciális előléptetések

alakjában megadta. Ugyanis, mint hiteles forrásból értesülök, áthelyeztetett a kislaki állomásfőnök Nagylakra, a félegyházi Kétegyházára, továbbá a barátfalvi Apátfalvára, az apátfalvi Püspökladányra, a p. ladányi Érsekújvárra, az érsekújvári Pápára, végül a pápai Menyházára. Ennyit a méltányosság és igazság érdekében. Egy vasutas. — Fő dolog lévén, hogy a humor el ne hagyja az embert, ez az egy vasutas bizonyára türelemmel fogja megvárni, míg elérkezik a fizetésemelés ideje. Mert el fog érkezni, csak az a kérdés, mikor.

* **A mellbeszurt Mészáros állapota.** Megemlékeztünk tegnapi lapunkban Mészáros Józsefet ért megrendítő szerencsétlenségről. A súlyosan sebesült az egész éjszakán át nagy láz gyötörte s egy pillanatra sem hunyta le szemét. Tegnap reggel megjelent lakásán Mile Pál rendőrfogalmazó és kihallgatta, Czákó Zsigmond házi orvosa pedig kiállította sérüléséről az orvosi látelvetet. A szurást hegyes végű egy czentiméter széles késsel okozta a gyilkos, mely a bal oldalon a 4 és 5-ik borda közt hatolt be a testbe. A szurás egyenesen a szív fele hatolt s a betegnél jelentkező tünetek arra engednek következtetni, hogy úgy a mellhártya mint a szív külső burkolata is megsérült. Kezelő orvosa a könnyen beállható komplikációtól fél, a mely esetben minden fáradtsága hiába való lesz. A gyilkos Nikita Györgyöt a rendőrség fogházában őrzik, kihallgatására azonban csak a mai nap folyamán kerül sor.

* **A zion-egyleti tagok figyelmébe.** A következő felhívás közlésére kérttünk fel: Egyletünk összes tisztviselőinek mandátuma a folyó évvel lejárván, az általános tisztújítás és orvosválasztás mulhatatlanul 1902. évi január hó első felében fog megtartatni A választásra érvényes szavazási lajstrom f. évi december 31-ig eszközlendő fizetések alapján lesz megállapítva s abba az alapszabály értelmében fel nem vehetők oly rendes tagok, akik 3 havi — s oly pártoló tagok, akik egy fél évinél több tagsági díjjal vannak hátralékban. Tisztelettel felkérjük tehát egyletünk tagjait, hogy esetleges hátralékaikat a jelzett napig annyival is inkább kiegyenlíteni sziveskedjenek, mert ellen esetben szavazati jogukkal nem élhetnek. Az előjáráság.

* **Megöregült leány.** Szomorú végzet sujtotta le Bobák Annát. Halmágyi József divatárú kereskedő cse lédjét. Radvánzról, Ungmegyéből jött Debreczenbe, hűségesen és pontosan végezte a dolgát. Tegnap délután azonban hirtelen kitört rajta a téboly. — Összeszakgatta ruháit, sirt, jajgatott keservesen. Szűcs Lajos rendőrbiztos beszállította a szegény leányt a közkörházba, ahol az elmeegógyító osztályba helyezték el.

* **Drágább lesz a szivar** A szenvedélyes dohányzókat komoly veszedelem fenyegeti. Az osztrák szomszédban, — így jelenti egy hír — a kormány legközelebb jelentékenyen fölemeli a dohány és szivar árát. A dohányos emberekre egyszerint szomorú.

napok derülnek. Drágán kell megfizetniük majd azt az élvezetet, hogy kék, bodor füstkarikába mélyedjenek a divates novellák előkelő hősei módjára. Az osztrák dohányos férfiak veszedelme a mi veszedelmünket is jelenti. Mert a közös vámterületnél fogva elkerülhetetlen, hogy Magyarországon is ne drágítsák a szivart és a dohányt.

*** Gyilkosság és öngyilkosság.** Megrendítő jelenet játszódott le tegnap délelőtt a közkórház sebészeti osztályában, épen ott, ahol Bartha Istvánné ápolónő Potterman Teréz, a helyi vasut szerencsétlen áldozata mellett teljesíti kötelességét. Ugy 11 óra lehetett, mikor a terembe, hol a beteg és az ápolónén kívül a rendőrségi tisztviselők voltak, egy táviratkézből lépett be. A távirat az ápolónőnek, Barthánénak szólt. Rosszat sejtve remegő kezekkel vette át a táviratot. Izgatottan bontotta fel, de alid nézett bele, velőtrázó sikoltással, eszméletlenül terült el a földön. A távirat T.-Polgárról érkezett és arról értesült benne, hogy a férje ma hajnalban először a fiát, azután saját magát revolverrel agyonlőtte s mind a ketten szörnyet haltak. Rémülten futottak a teremben levők orvos után, aki hosszas fáradozás után eszméletre térítette a szerencsétlen asszonyt. A körülötte levők vigasztaló szavakkal igyekeztek Bartháné nehéz fájdalmát csillapítani. Tegnap délután megtört szívvél utazott el a szegény asszony férje és gyermeke kettős koporsójához, Polgárra.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazon mélyen tisztelt rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik feledhetlen kedves leányunk szomorú végtisztesség tételén megjelentek s részvételük által fájdalomtól súlyított szívünk bánatában osztozkodnak — úgy különösen a „Munkás dalárda“ vezetősége és annak igen tisztelt működő tagjai — fogadják ez uton is nyilvánított leghálásabb köszönetüket. Debreczen, 1901 október hó 18 án. Szathmáry József, nőm és családom nevében is.

*** Barabás Bélának,** az országzerte ünnepelt, Tisza Kálmánt megbuktatott képviselőnek kitűnően sikerült arczképét közli a „Dongó“ élelmap mai száma.

*** Elveszett.** Folyó hó 18-án reggel 2—3 óra közt a Piac-Ósápó-utca torkolatától a Párizs kávéházig elveszett egy sárga dohányos tároza és egy barna levéltárca, melyben 2 drb. 10 koronás bankjegy, egy 35462. sz. egyenlozados osztálysorsjegy, egy a tulajdonos nevére kiállított számla, egy hatszögletes fémtoll és czeruzas más jegyzetek, melyekből a tulajdonos neve feltétlenül megállapítható. A becsületes megtaláló a megtalált tárgyakat a bünygi osztálynál kézbesítés végett, ha beszoigálatja, tiz korona jutalomban részesül.

*** Lilliom aroz- és kőzöréme** szeplőt, májfoltot és kiütéseket feltétlenül eltávolít, teljesen ártalmatlan, ezért a Lilliom szappannal együtt a hölgyek legkedveltebb toilettozikként képezi. Eredeti minőségben kapható L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a „Fehér Hattyu“ gyógyszerertárban, 35 és 50 kros tégelyekben, a crémhez való Lilliom szappa. ára 35 kr.

TÁVIRATOK.

A búrok bosszuja.

Brüsszel, október 18. Délafrikából jelentik, hogy a búrok a Kitchener lord kegyetlenkedéseire most megadják a méltó választ. Botha fővezér ugyanis kiadta a kommandók parancsnokainak a rendeletet, hogy az angol farmokat és házakat el kell pusztítani s minden agyonlőtt búrért egy angol katonát kell kivégezni. Botha Kitchener lordot is értesítette e rendeletről, kijelentve, hogy minden búr tisztért cserébe egy angol tisztet lövet föbe. Sőt hogy ez nem üres fenyegetés. Botha bebizonyította azzal, hogy a kezei között lévő fogoly angol tisztek közül már agyonlövetett ugyanannyit, ahány búr Kitchener az utóbbi időkben kivégeztetett. — Londonban óriási a rémület s maga a kormány is teljesen fejét vesztette az új fordulat következtében. Az egész Fokföld teljes fölkelésben van.

A doroghi választás.

Budapest, okt. 18. Dorogon ma ment végbe a képviselőválasztás. A küzdelem igen erős volt s végeredményben Szaczeláry György szabadelvűt választották képviselővé Perczel Béla néppárti ellen.

A Bercsényi Béla temetése.

Budapest, október 18. Bercsényi Bélát, a nemzeti színház jeles művészt ma délután temették el az egész fővárosi író- és művészvilág részvétele mellett. A temetésen megjelentek Wlassics Gyula kultuszminister, Beöthy László a Nemzeti színház igazgatója, továbbá Váradi Antal és Bartók Lajos a Petőfi-társaság képviselőjében, mely társaságnak az elhunyt tagja volt. A gyászbeszéd után az elhunyt színművészt a Kerepesi-uti temetőbe vitték és a főváros által felajánlott dísz sírhelyentették örök nyugalomra.

Egy bank bukása.

Sopron, október 18. A soproni építő és földhitelbank ellen a törvényszék elrendelte a csődöt. A bank pénztárában egy fillért sem találtak. Schladerer Alfréd a bukott bank igazgatója ellen kiadták az elfogatási parancsot, de ennek aligha lesz fogamatja, mert az igazgató tegnap óta nyomtalanul eltűnt. A bank bukása több nagy céget és pénzintézetet sodort válságba.

Darányi köszönete.

Budapest, okt. 18. Darányi miniszter abból az alkalomból, hogy a veszprémi gazdasági egyeslet üdvözlő feliratot írt hozzá a csorbai tő megvétele miatt, a következő levelet intézte Fenyvessy Ferencz főispánhoz, mint a gazdasági egyeslet elnökéhez:

A bölcs vezérlete alatt álló gazdasági egyesletnek a csorbai tő megvétele alkalmából hozzám intézett becs. s megemlékezését őszinte köszönettel vettem és azon tény, hogy a tisztelt Egyesület ezen intézkedéséről örömmel értesült, egyuttal biztosítékot nyujt nekem az iránt is, hogy a vesz-

prémmegeyi gazdasági egyeslet a magyar föld sorsát szorossan vett működési körén kívül is éber figyelemmel és hazafias érdeklődéssel kíséri.

Báró Fláth Miklós meghalt.

Budapest, október 18. Mintegy két év előtt óriási feltűnést keltett, hogy báró Fláth Miklós volt fejmegyei főispán és a bodajki kerület országgyűlési képviselője bitelezői elől Amerikába menekült, hova családja is követte őt. Azóta semmi híresem érkezett Fláth báró felől egész a mai napig. Most azt jelentik, hogy newyorkban meghalt. Utolsó perceiben neje és egyik leánya állottak halálos ágya mellett.

Meggyilkolt asszony.

Szabadka, október 18. A dorozslói határban tegnap meggyilkolva találták Karai Andrásné gazdag földbirtokosnőt. Karai nemrég elhagyta férjét, mert ez őt gondnokság alá akarta helyezettetni s így a gyanu most első sorban az elhagyott férj ellen irányul. A csendőrség erélyes nyomozást folytat a gyilkosság felderítésére.

A szatmáriak szürete.

Szatmár, október 18. Szatmárról írják, hogy a Szatmárhegyen október 16-ika óta folyik a szüret. A must kitűnő, 16—17 fokos. A termés nagy. Még eddig azonban kevés a kereslet. A folyó ár: literenként 15—16 kr.

A búr háboru.

London, október 18. A Reuter-ügynökség jelenti Matjesfonteinből tegnapi kelettel: A búrok e hó 16-án a puequetbergi országuttól északnyugotra megtámadtak egy angol lovas csapatot. Az angolok támogatására két század lancziert küldtek ki, mire a búrok visszavonultak. A búrok egy halottat, két sebesültet veszítettek, két búr elfogtak. Az angolok részéről egy tiszt és négy közember esett el. Egy katona megsebesült.

Az osztálysorsjáték.

Budapest, okt. 18. Az osztálysorsjáték mai húzásánál a legnagyobb főnyereményt ismét oly czög nyerte, mely már több ízben a főnyereményt és még számos nagyobb nyereményt fizetett ki ügyfeleinek. A 400,000 koronás főnyeremény a 28916 számú sorsjegyre esett. — 5000 koronát nyertek 73068 13453 77520. — 2000 koronát nyertek 9153 72903 33700 21666 88998 14416 53212 51860 62773 92696 73531 36104 93976 77698 81573 77461 5251 62682. — 1000 koronát nyertek 27099 4562 82479 97857 47161 86984 73846 20067 64240 14858 18294 93784 72845 51209 72455 48805 22808 95495 37275 54416 23871. — 500 koronát nyertek 1356 19327 18919 36088 95032 69597 15099 66792 94798 1862 49106 55809 96813 39307 9038 99323 85376 64117 53943 91517 84331 32163 59879 91526 72427 1038 40175 53479 25069 31230 53016 73593 74664 62306 44757 1162 43024. — A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

A debreczeni karácsonyi kiállítás.

Tájékoztató az előkészületekről.

Debreczen, október 18.

1. A karácsonyi kiállítás megnyílik 1901. Deczember 15-én délelőtt 10 órakor, bezáratik 24-én délután 5 órakor.

A kiállítás helye az ipartestület díszterme és mellékhelyiségei.

A kiállításban, mint kiállítók, csakis azon debreczeni iparosok, ezek segédei és tanoncjai vehetnek részt, kik az ipartestület lajstromaiban nyilvántartva vannak.

A kiállítók a kiállítani szándékolt tárgyak tervezéséhez vagy elkészítéséhez az ipartestület tulajdonát képező „Magyar Iparművészet” című műlapokat használhatják, mely gyűjtemény e célból az ipartestület hivatalos helyiségében a mai naptól kezdve közszemlélőre kitétetett.

A tárgyak készítésénél főszóly fektendő.

1. a czélszerűsége.
2. a stilszerűsége.
3. a pontos kivitelre.

A kiállított tárgyak bírálatánál előnyben részesülnek azon segédek és tanoncok, akik terveiket, rajzaikat vagy mintáikat az ipartestületnél előzetesen beadják s tárgyaikat a szakbizottság véleménye alapján készítik el. Az így készülő kiállítási tárgyak tervei, rajzai vagy mintái előzetes bejelentésének és bemutatásának vég-határideje 1901. október 30.

A kiállítási tárgyak bejelentésének határideje 1901. decz. 7., beszállításának vég-határideje pedig 1901. deczember 12 este 5 óra.

Bejelentéseket elfogad s a kiállításra vonatkozólag mindennemű felvilágosításokat az ipartestület ad.

A kiállított tárgyak elrendezése és bírálatá 1901. deczember 13 és 14-én történik s a megítéléskor a kitüntetések láthatók lesznek.

A bíráló bizottság 5 tagból áll: egy tagja hivatalból az ipartestület elnöke, 4 tagját pedig a kiállítók maguk választják.

A bíráló bizottság hatáskörébe tartozik a kiállítandó tárgyak el- vagy el nem fogadása feletti határozás.

A bíráló bizottság a kiállított tárgyakról a következő szempontok alapján mond bírálatot, u. m.: 1. czélszerűség; 2. jó munka; 3. stilszerűség; 4. versenyképesség az ár tekintetében.

Kitüntetések a következők: 1. arany-, 5 ezüst-, 10 bronzérem és 10 darab elismerő oklevél. Ezen felül Blaskovits Mihály lakatos mester alapító levele értelmében a legjobb munkáért kitüntetett lakatos segéd 1 darab 20 koronás, lakatos tanoncz 1 darab 10 koronás arany éremmel fog jutalmaztatni.

A kiállítás összes belügyeinek rendezéséről a 10 tagból álló intéző bizottság gondoskodik, melynek elnöke hivatalból az ipartestület elnöke, jegyzője az ipartestületi jegyző. Tagjait a kiállítók maguk közül választják.

Az intéző bizottság a kiállítás bevételéből gondoskodik asztalokról, állványokról, címfeliratokról, a kiállított tárgyak felett való felügyeletről, azoknak a bevalólt érték erejéig leendő biztosításáról. A kiállítók a biztosítási és egyéb költségek fedezésére apróbb tárgyak után 1 korona, egy □ méteren belüli helyért 2 korona, egy □ méternél nagyobb helyért pedig 3 korona térdiját kötelesek a bejelentés alkalmával azonnal az ipartestület hivatalánál lefizetni. Segédek és tanoncok térdiját nem fizetnek.

A kiállított tárgyak eladásáról, esetleg megrendelés elfogadásáról a bizottság gondoskodik az eladási, illetőleg megrendelési ár 10%-nyi jutalék felszámítása mellett, de minden kiállítónak joga van külön képviselőt tartani.

A kiállítók tárgyaikat a kiállítás tartama alatt el nem vihetik, mással fel nem cserélhetik. Az elkelt tárgyak Deczember 24-én reggeltől fogva elvihetők. azon tárgyak pedig, melyekre a bizottság kézi eladási engedélyt ad, a megvétel után azonnal elvihetők.

Az intéző bizottság a kiállított tárgyak közül vásárol s az általa vásárolt tárgyakat a bezárás napján d. u. a kiállítást látogatók között kioszolja. A sorsolásban részt vesznek az összes elkelt 20 filléres belépőjegyek sorszámai.

Felnőttek 20 fillér, gyermekek 10 fillér belépési díjat fizetnek. Egy jegy a kiállítás egyszeri látogatására jogosít.

A kiállítás egyszeri díjtalan megtekintésére a segédek az „iparos ifjak önképző egylete” helyiségében, a tanoncok pedig az iparos tanoncz iskolai igazgatóság útján kapnak belépő jegyeket. A kiállítók és segédszemélyzete a kiállítás látogatására állandó jegyet kapnak az ipartestületnél.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Tűzoltás akadálytal.** (Éjjeli express tudósítás) Brüsszelben, mint a Pelt Blou című ujság írja, kigyuladt egy első-rangu szálló és ez alkalommal a tűzoltók csak nagy nehezen tudták munkájukat végezni, mert a utcai csőcselék megakadályozta őket benne, úgy hogy a katonaságnak kellett közbelépnie. Erről még a következőket jelenti a Petit Bleu: A Kontinental-szálló égésekor a tologás olyan óriást vett, hogy a tűzoltóknak a Broekire-teret erőszakkal kellett kiüríteniök és a rendőrségnek fegyvert kellett használnia. A rendőrséget fűtyöléssel és piaszegéssel fogadták. A katonák kénytelenek voltak négyszer akcióba lépni. Hire jár, hogy számos ember megsebült, vagy lórugástól megsérült. A tömeg a Marseilleset és a Carmagnolet énekelte. Ezután a Brouckire-teret korlátokkal zárták el és azzal fegyvertették a tömeget, hogy tűzifecskendőt ellene fordítják: Végül a terület a katonaság megszállotta. A Kontinental szállóban kiütött tűz alkalmával egy nagy létra, melyet a tűzoltók a házhoz támasztottak is a melyen több tűzoltó volt, eldőlt. Két tűzoltó megsebült, az egyik súlyosan.

× **Osztrák orvosok sztrájkja.** (Éjjeli express tudósítás.) Ausztriában még nem járt le a kuruzslók korszaka. A nép babonás hitét, melylyel inkább bizik a magafajtájú ember tapasztalásában s gyógyítási praksisában, mint a képzett orvos tudományában, tudva levően szentesítette az alsó ausztriai tartománygyűlés is, mely megengedte a gyógyítás gyakorlását az efféle kuruzslóknak. Várni lehetett, hogy az osztrák orvosi rend nem fogja oly nyugodtan venni a modern orvostudományt ezt az arculcsapását. S csakugyan Bécsből jelentik, hogy e hó 31-én Bécsben gyűlést fognak tartani az osztrák orvosok és azon az orvos egyesület alelnöke indványozni fogja, hogy tekintettel arra, hogy Alsó-Ausztriában a tartománygyűlés sok kuruzslónak meg-

engedte az orvosi gyakorlatot, mondják ki az orvosok, hogy abba hagyják hivataluk folytatását, ha a tartománygyűlés ezt a sérelmes határozatot meg nem változtatja és ha az orvosok jogos követeléseit nem teljesítik. Erre az orvosgyűlésre az osztrák orvosok legnagyobb része bejelentette részvételét.

× **Terjed a pellagra.** (Éjjeli express tudósítás.) Megdöbbentően szomorú tudósítás érkezik Biharvármegyéből a pellagrának, ennek az irítozatos betegségnak a magyarság közt való terjedéséről. Popovics György főorvos jelentése szerint, amelyet tegnap adott be a vármegye alispánjának, ez évben tizenhárom pellagrás eset fordult elő Biharvármegye területén. Az első eset az élesdi járásban történt, ahonnan a biharvármegyei közpórházba szállították a beteget, aki ott meghalt. Legtöbb megbetegedés a vármegye beéli járásában fordult elő, legkevésbé az élesdi, margittai és vaskóhi járásokban. A pellagrás megbetegedések hét esetben halálozással, hat esetben pedig örültzeggel végződtek. A pellagra terjedése eklatáns bizonyítéka annak a sajnálatos körülménynek, hogy Magyarország egyes vidékein kiütött az éhínség, amelynek nyomában a legirtózatossabb halállal végződő kórság lépett fel.

Megkínzótt uzsorás.

— Saját tudósítónktól. —

Dereanu György tokaí dúsgazdag oláh-paraszt, a ki uzsorából gyűjtötte vagyonát, egyedül lakott feleségével. A vén uzsorásnak sok ellensége volt, a kik már régóta agyonveréssel fenyegetik. Folyó hó 15-én éjjel négy tursai oláh Kandra Juon, Milvius Miklós, Velicin Pável és Miho Tódor, Dereanunak adósai betörték az uzsorás lakásába s pénzt követeltek tőle.

Az uzsorás nem adott pénzt, ezért a rablók a feleségével együtt megkötözték és úgy vorték őket, de még akkor sem volt hajlandó Descanu a pénzt előadni. Az ütések következtében mind a két áldozat eszméletét veszítette, mire a rablók az aszszonyt felkötötték a kéménybe, Descanu pedig bedobták a kutba. Ezután összeszedték a pénzt s az adóleveleket, mielőtt azonban távoztak volna a konyháta fűtőszobáékészített szalmát, vízzel leöntötték s azt meggyújtották. A nedves szalma füstjétől a kéménybe kötött Descanun megfuladt.

A kutba dobott Descanu a hideg víztől magához tért s reggel a szomszédok húzták ki. Descanu a ki a rablókat felismerte, a csendőrök előtt megnevezte őket, minek alapján ezeket letartóztatták. A kutba dobott uzsorás alig marad életben, mert a kutban annyira áthűlt, hogy most eszméletlenül állapotban fekszik.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

Végre Honra is elérkezett a várva-várt nap. Utolsó munkáját végezte a pánttal s régen nem érzett olyan örömet és boldogságot, mint akkor, a midőn a vastag vas keitépattant.

— Szabad leszek! — törtek ki a kőről a boldogság szavai.

Erősen bizott abban, hogy semmi akadály sem gördült utja elé. A leghatalmasabbat eltávolította, a további most már csak nébány óra kérdése.

Vajjon az ártatlanul szenvedő szép leányok fog-e sikerülni ez a terve.

Tizeakteddik fejezet.

Az uralkodónál.

Malvin azalatt szintén megkezdte a munkáját ahhoz, hogy a grófi címzet magának a jövőre is biztosítsa s hogy a montilloni gróf szívet újra maga felé fordítsa.

Az első lépés mindezekhez természetesen az volt, amit utasításképpen Valnoir kiadott; az amnestia. Ezt kellett kieszközölni Malvinnak, hogy czélját érje.

És a kis színésznőből lett grófnő nem is habozott soká, hogy megtegye lépéseit. Felöltözött hozzá szegényes ruhába s elment az uralkodóhoz. Nem izgatta egy esepet sem ez a dolog. Olyan könnyedén vette a merész látogatást és kérelmet, mintha csak színpadon történne minden s mintha csak egy szerepet kellene eljátszania.

A sikert biztosra vette. Még mindenkit sikerült meghódítania, megfogja majd hódítani az uralkodót is.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szombaton, „B” bérletben:

A B O R.

Falusi történet 3 felvonásban. Irta: G. G.

S Z E M É L Y E K:

Baracs Imre — — — Komjátly J.
Baracs Matyi, az Imre öcsese Odry Á.
Baracsné, Szunyogh Juli, az Imre felesége — — Szabó Irma.
Jancsi, a fiúcskájuk — — Bartha Rózsi.
Özv. Szunyogné, a Juli anyja Szigeti L.
Szunyog Rozi, a Juli unokahuga Takács M.
Mihály, a Juli nagybátyja — Ifj. Szathm.
Eszter özvegyasszony, Baracsék szomszédja — — Komlósy E.
Göre Gábor, bíró — — Sziklay M.
Göre Gáborné — — Kiss Irén.
Durbints Pál, esküdt — — Nagy Gyula

Holnap vasárnap két előadás;

délután 3 órakor félhelyárakkal:

A dolovai nábob leánya.

Ete 7 és fél órakor bérlet-szünetben:

A MODELL.

Operette 3 felvonásban.

Van szerencsénk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női-divatosztályát

az őszi- és téli idényre a legújabb

Szines és fekete selyem

Gyapju női ruhaszövet

Flanell, mosó velez

Téli kendő, sál

Ruhadiszek és béléssárkai

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa czégtől

átvett árukat pedig

rendkívül jutányos áron

árusítjuk el. Kiváló tisztelettel:

Donogán és Semossy,

KUNZ JÓZSEF és Társa utóda.

Uri lakások.

1902 május elsejétől bérbeadandók.

1., Kossuth-utca 7. számú új épületben, a II. emelet utcai részén 5 tágas, világos szoba, előszoba, fürdőszoba, izvezeték, teljes légszusz-berendezés és minden mellékhelyiség, jó vizű kut, mosó-konyha.

2., Ugyanott II. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.

3., Ugyanott I. emeleten tiszta udvarra néző 3 tágas világos szoba, előszoba a fenti felsorolt modern berendezéssel.

4., Kossuth-utca 26. számú ház nál az utcai rész földszintjén 5 tágas világos szoba, előszoba, fürdőszoba, üveges pavillon, jó vizű kut, mosókonyha és minden mellékhelyiségekkel.

Értekezhetni:

Kardos László

üzletében, hol az új épület tervrajza is megtekinthető.

Verseny

Czipő-üzlet
olcsó árakra való tekintettel

TOLNAY DÁNIEL áruháza

Debreczen, Főter, a főpostával szemben Ajánl

férfi-, női- és gyermek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választéku raktárt tart, előnyösen ismert elsőrangú műhelyi kézi készítéseiből.

Kiadó

Fiacz-utca 42. szám

(Biedermann házban)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba kiadó.

Értekezhetni: ugyanott a tulajdonossal.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-, lámpa és konyhaberendezés nagy raktára.

DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossuth-utca sarkán.

Van szerencsém a agyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az idény beálltával dusan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be.

Tartok raktáromon minden jó hírnevű és gyártmányu

álló- és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugymint Ditmár-féle nap, komettem, baku, dupla és 30-40 gyertyalángu meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mindig kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanóczoikat, lámpaollókat, lámpa-üvegkeféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: ét-, thea-, kávé-, mokka-, mosdó- és üvegkészleteimet francia, angol és több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorf evőeszközöket, disz-tárgyakat, úgy china ezüst mint alpaccában árjegyzék szerint; továbbá: esont- és fanyelű asztali és desersert késeket, mosdó asztalokat mindezt kivitelben.

Szoba díszítéshez nagy választékban szolgálhatok majolika és terakotta vázákat és korsókat, ugyszintén faldiszeket és szobrokat minden nagyságban. Konyha berendezéshez minden ahoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál kamatot engedményezek. Vidékre csomagoló ládat nem számítok. — A csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

Kiváló tisztelettel

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

— MEGÉRKEZTEK —

az őszi idényre rendkívül nagy választékban, a legszebb újdonságok, u. m.:

Női ruha-szövetek, francia, teniss és mosó flanelek,

továbbá jó mosó-veledek, mindennemű téli kendők, alsó szokryák, kötények, gyermek ruhácskák, léger alsó ruhák, női-, férfi- és gyermek fehérneműk, harisnyák, blouzok, szőnyegek, paplanok, ággyeterítők óriási választékban, feltűnő olcsó árak mellett.

Nagy választék gyász kelemékben,

melyek mérték utáni elkészítését elvállalom.

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Apró hirdetések.

H. B. 22. sürgős levele van, a szokott helyen. — Hallgatástól.

Chasselas, Napoleon és többféle esemégy téli szőlő Dr. Kertész Józsefnél H.-Böszörményben. 20 kr kilója kapható Dr. Kertész József bor-, és esemégy zölő telepe H.-Böszörmény.

Czimblalom jó karban levő eladó. Loránffy-u. 5. sz.

Ügyes fiatal emberek

az az ügyöknéknek azonnali belépésre felvételtnek Schweitzer Testvérek cég varrógép és kerékpár üzletében.

Kiadó boltok Gróf Dégenfeld-tér 3. szám alatt, 2 bolt-helyiség november 1-től bérbe kiadó. Értékelhető a házmaszternél.

Sarokház a József kir. herceg utcáján üzlethelyiséggel együtt, melyben most fűszerüzlet van, azonnal szabadkészből eladó. Közelebbi felvilágosítást nyújt Dr. Orbán József ügyvéd Piacz-utca 46. sz. alatt.

Egy kilo szemes kávé egy forint a Főlegyházi János fűszerkereskedésében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

Köhögésné legjobb a Borsy féle Pemeteftű cukorka kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Szintartó gyermek, női és férfi harisnyák minden minőségben jutányos áron beszerezhetők. Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. Harisnyája fejleéseket elvállal.

Fournier bükkfa és fenyőfa, falozléczek Neumaun és Weisz festék-, lakk-, kenőcs és petroléum nagy raktárában hatvan-u 5 sz.

Uj havi és heti részletüzlet! Hatvan-utca 2. Bignió-házal szemben. Minden nő és éves lakással bíró egyén csekély heti vagy havi részletekben vásárolhat nálam: valódi szepességi vászon és damaszok árakat, kész férfi és női öltönyöket, továbbá tavaszi és őszi női kabátok és gallérok, schifon és grádlík, tükör és képek és még sok itt fel nem sorolt e azakba vágó cikkek. A legujabb divatu férfi öltönyök úgy készen mint a szövetek kaphatók. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Kiadó 1901 november hó 1-től a központban Kossuth-u. 6, illetőleg Sas-utca 3-ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás gargon-lakás, gázlusterekkel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. — Ugyanott a földszinten, közvetlenül a Sertés-vágó Társulat helyisége mellett 3 tágas raktárhelyiség egyenként vagy együtt azonnal kiadó. — Értékelhető a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-utca 57-ik sz. a.

Tea-vaj Gróf Desseffy uradalmából, kilója 1.20 frt. állandóan friss, kapható Czeglédy és Polgár üzletében.

14 kr. literje a tisztánéző, szagnélküli petroléumnak Fazekas Kálmán festék és petroléum kereskedésében Hatvan-utca 4 szám.

10 év óta fenálló havi és heti részlet üzletében a téli áruk nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árusítatnak Kohn Hermann Hatvan-u. 17.

Gasparik Antal órás és ókszész rész üzletében egy szolgáló vagy mindenféle felvétetik.

Tanuló leányok elegáns divat-terembe felvétetnek. Propper Ilona. Biedermann-palota.

Egy jó modoru fiatal segéd a divat szakmából azonnali belépésre felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes fiú tanuló felvétetik fizetéssel Komáromy J. papírüzletében.

Eladó új hordók 100 literenként 2 frt 60 kr-ért Krausz Jakabnál. Tóglás.

Ügyes fiu tanuló felvétetik Földváry L. Electrotechnikai műhelyben Kossuth-utca 1.

Szendró Sándor zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányú zongoráit, hegedűit és pianinóit. javításokat és hangolást sokat előnyös árák mellett eszközöl. Szt. Anna-utca 3. szám.

Óvadékképes fiatal keresztény nős ember, kinek 4 középszintűről és a könyvviteltanból szakvizsgálója van, a magyar és német nyelvet úgy írásban, mint szóban tökéletesen bírja, pénztárnoki vagy könyvelői állást keres. — Czim a kiadóhivatalban.

KICSINKÓ ANTAL-féle kitünő tokaji aszu és szamorodni borok egyedüli főraktára:

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

Szamorodni borok:

1899. évi 1 lit. üvegben	frt —.70
1896. " 1/2 " " "	" —.5
1892. " 1/2 " " "	" —.50
1889. " 1/2 " " "	" 1.00

Aszu borok:

1889. évi 3 puttonos 1/2 lit. üvegben	frt 1.60.
1889. évi 4 puttonos 1/2 lit. üvegben	frt 2.20.

Hordó vételnél jelentékenyen olcsóbb.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, szépé teszi s megóvja a megráncosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsaszín és créme színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacscsal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok általa ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerháramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytár és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

